

РОЗВИТОК ЕКОНОМІКИ ЗНАНЬ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Головною метою адаптації економіки України до європейських умов є підвищення її конкурентоспроможності, що, значним чином, залежить від продукування нових знань в рамках декларованої керівництвом держави стратегії інноваційного розвитку. Це підтверджує і модель економічного зростання в розвинутих країнах, яка характеризується глобальним обсягом доданої вартості, насамперед, створеної знаннєво - та технологічними індустріями.

У визначеному контексті на окрему увагу заслуговує Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів, дослідження якого щорічно здійснюється Міжнародною бізнес-школою INSEAD у партнерстві з Adecco Group і Інститутом лідерства людського капіталу (HCLI) Сінгапуру. Згідно даних дослідження за 2018, Швейцарія і Сінгапур займають лідируючі місця, США і Норвегія – третє і четверте місце відповідно. До топ-10 традиційно входять країни Північної Європи (Швеція, Данія, Фінляндія), а також Велика Британія, Нідерланди та Люксембург. Україна у 2018 р. зайняла 61 місце в загальному рейтингу серед 119 досліджуваних країн. На зростання сумарного рейтингу України за даним індексом вплинуло покращення позиції за такими складовими: ринкові та нормативні умови на ринку праці, виробничі навички співробітників та глобальні знання, однак, спостерігається тенденція до зниження таких показників як: індекс приваблювання талантів, шанси для кар'єрного зростання, індекс утримання талантів або здатність утримувати кваліфікований персонал (табл. 1.).

Таблиця 1.

Основні показники Глобального індексу конкурентоспроможності талантів
України

Показник	Рейтинг 2016 р.	Рейтинг 2017 р.	Рейтинг 2018 р.
Ринкові і нормативні умови на ринку праці	91	103	99
Індекс приваблювання талантів	97	94	98
Шанси для кар'єрного зростання	72	64	66
Індекс утримання талантів або здатність утримувати кваліфікований персонал	56	54	58
Виробничі навички співробітників	40	66	44
Глобальні знання	61	53	42
Глобальний індекс конкурентоспроможності талантів	66	69	61

Джерело: складено за даними [1]

Зважаючи на дані звіту Всесвітнього економічного форуму (Global Competitiveness Index-2017), слід відмітити, що за вищою освітою та професійною підготовкою Україна зайняла 35 місце з 140 досліджуваних країн світу, досить високим є і рівень охоплення вищою освітою (14 місце) [2]. Відтак, можемо констатувати, що вища освіта залишається конкурентною перевагою нашої держави.

Враховуючи той факт, що для економіки знань характерною є підвищена увага до питань створення доданої вартості наглядно розглянемо на рис.1. статистичні дані за останні п'ять років щодо структури товарного експорту України за характером технологічності.

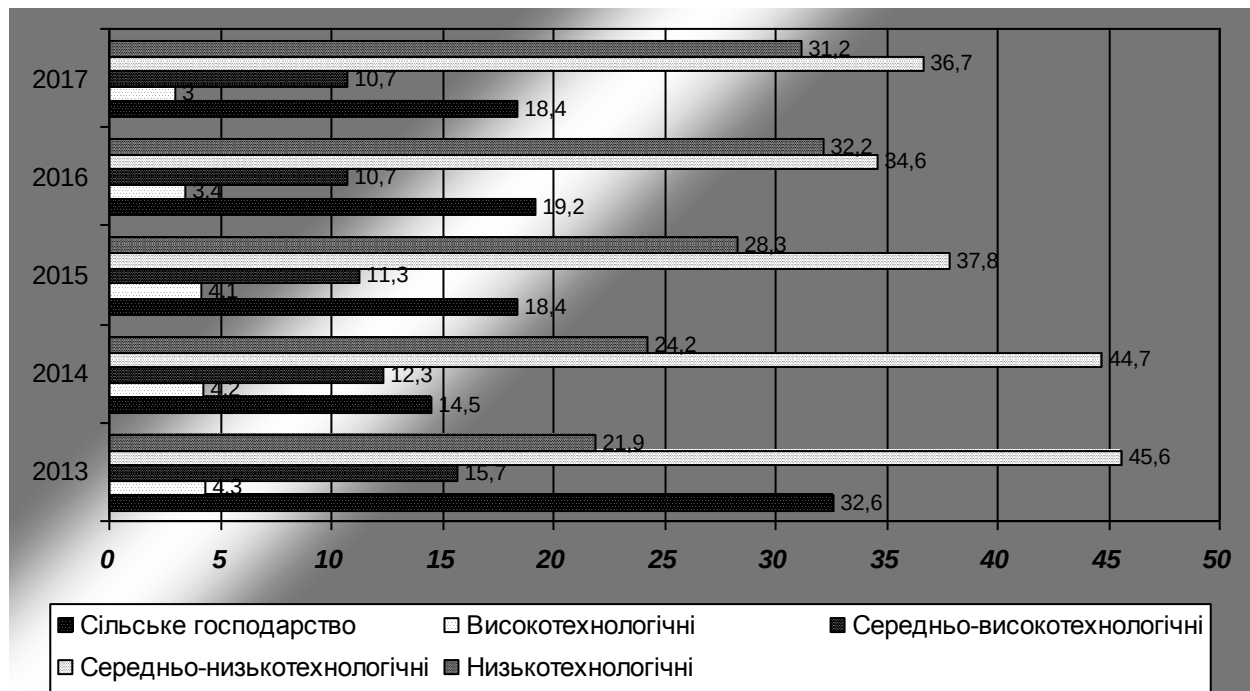

Рис. 1. Структура товарного експорту України за характером технологічності у 2013-2017 рр, % [3]

Як показують результати дослідження, існує чітка тенденція до зростання низькотехнологічних товарів. За підсумками 2017 р. їх частка товарів становить 31,2 %, або 13,5 млрд. дол. США, натомість високотехнологічні товари склали лише 3 %. Така ситуація є свідченням того, що кожного року відбувається витіснення вітчизняних експортерів з технологічних сегментів зовнішніх ринків. Причини тут очевидні: зниження поставок технологічного експорту, що відбулось, значним чином, через невідповідність затребуваним вимогам країн Європейського Союзу щодо якісної складової вітчизняної продукції АПК та торговельними протистояннями із РФ, на ринок якої, в основному, зорієнтована продукція машинобудування.

Таким чином, з викладеного можемо зробити висновок, що розвитку такому важливому феномену як «економіка знань» Україні варто приділяти більше уваги.

Література

1. The Global Talent Competitiveness Index 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://gtcistudy.com/wp-content/uploads/2018/01/GTCI-2018-web.r1-1.pdf>
2. Індекс глобальної конкурентоспроможності [Електронний ресурс]. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/introduction/> (дата звернення 10.04.2019)
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України. Статистична інформація. Веб сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua> (дата звернення 15.04.2019)